

18. møde.

Fredag den 15. november kl. 11.

Formanden:

Medlemmer af folketinget Jens Møller, Arne Bjerregaard, Chr. Christensen, Kaare Frederiksen, Honoré, Inge Krogh og Inger Stilling Pedersen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om afgift på hunde og forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift).

Medlemmer af folketinget Erling Dinesen, Svend Andersen (Bornholms amt), Auken, Inge Fischer Møller og Otto Mørch har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

I skrivelse af 13. november meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om forsyningsmæssige foranstaltninger,

forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. og

forslag til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v.

I skrivelse af gårds dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om elforsyning.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v. Eksemplarer vil blive omdelet.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jens Møller) (KrF):

Herved skal jeg tillade mig at fremsætte forslag til lov om afgift på hunde og forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift), idet jeg i øvrigt henviser til forslagernes tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erling Dinesen) (S):

På socialdemokratiets vegne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Baggrunden for lovforslaget er dels den alvorlige arbejdsløshedssituation, vi står i, og dels den inflatoriske udvikling, vi har oplevet. Op imod 100.000 arbejdere og funktionærer er arbejdsløse eller må regne med at blive det, medmindre foranstaltninger iværksættes til bekæmpelse af den stigende arbejdsløshed. Der er også behov for større samfundssolidaritets over for de familier, der rammes af arbejdsløshed.

Forlaget tager sigte på at sikre de arbejdsløse en højere dagpengesats og halvårslige reguleringer. Der henvises herom til bemærkningerne i lovforslaget. Vi ønsker også lige og ensartede arbejdsbetingelser gennemført for unge og ældre. De nugældende regler er urimelige. Aldersgrænsen for nydende medlemskab af en arbejdsløshedskasse ønsker vi ophævet — vi peger i denne sammenhæng på den voksende ungdomsarbejdsløshed. Det er heller ikke rimeligt, at retten til dagpenge normalt er betinget af 12 måneders medlemskab. Som hovedregel foreslår vi 6 måneder. Videre ønsker vi bedre forsikringsmuligheder for deltidsbeskæftigede m. v.

Jeg skal herved anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Holger Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov for Grønland om forsyningsmæssige foranstaltninger.

Når jeg har fundet det påkrævet at fremsætte dette lovforslag, skyldes det, at den mellemøstlige krise 1973-74 viste, at Grønland i lighed med Danmark og andre vest-

[Ministeren for Grønland.]

europæiske lande var stærkt afhængig af løbende tilførsler udefra af olie og olieprodukter.

I en sådan situation, hvor der er opstået eller er udsigt til at opstå mangel på nødvendige varer, kan det være påkrævet med kort varsel at træffe forbrugsbegrænsende foranstaltninger og at sikre en hensigtsmæssig fordeling og placering af Grønlands varebeholdninger.

Med det fremsatte lovforslag er der skabt hjemmel til, at ministeren for Grønland med Grønlands landsråds tilslutning kan træffe sådanne foranstaltninger, som den for Danmark gældende lov nr. 236 af 6. juni 1968 om forsyningsmæssige foranstaltninger indebærer.

Den væsentligste forskel mellem den for Danmark gældende lov og det foreliggende lovforslag er, at lov om forsyningsmæssige foranstaltninger kun giver hjemmel til at iværksætte foranstaltninger, når varemangelen skyldes internationale forhold, mens man i lovforslaget på grund af Grønlands isolerede beliggenhed og de vanskelige forsyningsforhold har fundet det nødvendigt at udvide bemyndigelsen til ikke blot at gælde varemangelsituationer, der er begrundet i internationale forhold, men tillige at sikre en rimelig fordeling af goderne i mangelvaresituationerne, der opstår som følge af lokale grønlandske eller nationale forhold i øvrigt.

Lovforslaget er tiltrådt af Grønlands landsråd.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne i lovforslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v. samt forslag til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m.v.*

Som bekendt har udvalget vedrørende byrde- og opgavefordeling i Grønland i sin betænkning stillet forslag om, at en række af de nuværende statsopgaver i Grønland i de kommende år overdrages til de lokale folkevalgte forsamlinger, i det væsentlige således, at der i forbindelse med en opgaves

overførsel ydes et statstilskud svarende til statens besparelse ved opgavens overførsel. Som første etape i byrde- og opgavefordelingsreformen mellem staten, landsrådet og kommunalbestyrelserne i Grønland blev således i folketingssamlingen 1973-74 med virkning fra 1. januar 1975 gennemført forskellige ændringer i byrde- og opgavefordelingen inden for arbejds- og socialvæsenet, det kommunaltekniske område samt med hensyn til el-, vandforsynings- og produktionsanlæg i byggerne.

Som led i anden etape af byrde- og opgavefordelingsreformen har udvalget foreslået, at der pr. 1. januar 1976 sker en overførsel af kæmnervæsenet til kommunerne. Til drift af kæmnervæsenet foreslås ydet et statstilskud, der foreslås fordelt mellem de enkelte kommuner efter folketal.

For at sikre, at byggerne i forbindelse med de kommende års udvidelse af kommunernes ansvarsområde får mulighed for i større omfang end hidtil at øve indflydelse på egne anliggender, har udvalget i sin betænkning endvidere stillet forslag om, at der — ud over bygdernes hidtidige repræsentation i kommunalbestyrelsen — i de enkelte bygder etableres folkevalgte bygderåd, såfremt bygdens befolkning ønsker det. Bygderådene skal kunne afgive indstilling til kommunalbestyrelsen vedrørende bygdens anliggender, ligesom bygderådene efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen skal kunne varetage den umiddelbare forvaltning af kommunale anliggender i byggerne.

Mens reglerne om kæmnervæsenets overførsel samt reglerne om bygderådernes nedsættelse, sammensætning og virksomhed er optaget i forslaget til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v., søges med forslaget til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m.v. skabt hjemmel til ydelse af statstilskud til kommunerne til kæmnervæsenets drift.

Tilskuddet anslås i 1976 at ville andrage ca. 20 mill. kr., der vil blive modsvaret af tilsvarende besparelser inden for den samlede bevillingsramme til Grønland.

Lovforslagene er tiltrådt af Grønlands landsråd på dettes netop afsluttede efterårsamling. Hvad specielt angår forslaget til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v., kan